



Savjet za održivi razvoj
i zaštitu okoliša
Republike Hrvatske

Izveštaj o radu Savjeta za održivi razvitak i zaštitu okoliša RH (SORZO-a)

(listopad 2008. – rujan 2010.)

Sadržaj

<i>Uvod</i>	2
<i>Djelatnost mreže Europskih Savjeta za okoliš i održivi razvoj, EEAC-a</i>	3
<i>O Savjetu za održivi razvoj i zaštitu okoliša RH</i>	4
<i>Poslovnik i program rada Savjeta</i>	6
<i>Aktivnosti SORZO-a u razdoblju od 2008. – 2010.</i>	7
<i>Izveštaj o Konferenciji EEAC-a u Dubrovniku</i>	13

Uvod

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 17. srpnja 2008. godine donijela Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša države a na temelju Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07). Savjet za održivi razvoj i zaštitu okoliša (SORZO) osnovan je sa ciljem postizanja koordiniranog i usuglašenog gospodarskog razvoja vezanog za područje zaštite okoliša i osiguranja uvjeta za održivi razvoj, te radi kontinuiteta osiguranja stručne i znanstvene osnove za uređenje pojedinih pitanja u području zaštite okoliša i održivog razvoja.

Za članove Savjeta imenovani su: prof.dr.sc. Natalija Koprivanac, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu - predsjednica Savjeta, te članovi prof.dr.sc. Tajana Krička, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; dr.sc. Ljubomir Jeftić, stručnjak za more; dr.sc. Zlatko Milanović, Zagrebački holding d.o.o., podružnica ZGOS; dr.sc. Nenad Smolaka, Institut Ruđer Bošković, Centar za istraživanje mora Rovinj; Lidija Pavić-Rogošić, dipl.ing.arh, ODRAZ-Održivi razvoj zajednice; mr.sc. Damir Subašić, APO usluge zaštite okoliša; Kamilo Čuljak, dipl.iur., Ronilačko-ekološki klub HVIDR-a; Ljiljanka Mitoš Svoboda, pedag. soc., ALERT Nezavisni magazin za okoliš.

Savjetu za održivi razvoj i zaštitu okoliša je prethodio Savjet za zaštitu okoliša RH, SAZO, koji je imenovala Vlada RH 2004. godine. Članstvo u mreži Europskih savjeta za održivi razvitak i zaštitu okoliša (EEAC-u) datira od 2005. Imenovanjem Savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša 2008. godine, Savjet ostaje u članstvu EEAC-a pod tim imenom. Predsjednica SORZO-a prof.dr.sc. Natalija Koprivanac je od 2008. godine članica Izvršnog odbora EEAC-a, u dva mandata.

Zadaća Savjeta je da daje mišljenja na prijedloge dokumenata iz područja zaštite okoliša i održivog razvitka koje donosi Vlada odnosno Hrvatski sabor, prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja zaštite okoliša i gospodarskog razvitka, prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja vezanih za zaštitu klime i ozonskog sloja, te obavlja i druge zadaće koje mu povjere Vlada i ministar. Savjet je od osnutka do kraja 2010. godine nastavio svoj rad shodno gornjim zadacima koji će u nastavku ovog izvješća biti navedeni i obrazloženi.

Djelatnost mreže Europskih Savjeta za okoliš i održivi razvoj, EEAC-a

Mreža Savjeta EEAC koja je započela radom 1993. godine predstavlja uspješnu suradnju među Europskim savjetima za održivi razvoj i zaštitu okoliša kao i drugim Savjetima sličnog profila, kao što su npr. finski Savjet za prirodne resurse ili njemački Savjet za globalne promjene i slično. Savjeti predstavljaju tijela osnovana mahom od vlada pojedinih Europskih zemalja u svrhu pružanja savjeta iz široke problematike održivog razvoja, te posebno tema vezanih uz okoliš. Mreža EEAC predstavlja utjecajni faktor na Europskoj razini pri razmjeni informacija i iskustva baziranih na znanstvenim i stručnim spoznajama pojedinih Savjeta. U radu mreže EEAC sudjeluju danas 28 Savjeta iz 16 Europskih zemalja s oko 400 individualnih članica i članova (pojedinih Savjeta) i to iz akademske zajednice, organizacija civilnog društva te dionika iz različitih gospodarstvenih organizacija. SORZO je postao redoviti član EEAC-a 2005. godine, tada još pod nazivom Savjet za zaštitu okoliša RH. Osnovno načelo EEAC-a je razumijevanje kako su tekuća aktualna problematika i trendovi društva kao što su proizvodnja, potrošnja, trgovina i razvojna ekonomika prvenstveno proizašli, tj. imaju svoje korijene u neodrživoj iskoristivosti prirodnih resursa. Čovječanstvo se danas suočava s globalnim izazovom novog održivog koncepta razvoja. Načelo EEAC-a ističe da je potrebno uzeti u obzir novi koncept razvoja i to uključivši ekonomske potrebe i socijalne aspekte, ali ističe i potrebu za zaštitom jedinstvenih vrijednosti prirodnog okoliša tj. ekosustava u svom uzajamnom djelovanju.

Glavni ciljevi EEAC-a su poticaj pojedinim Savjetima pri njihovom djelovanju na nacionalnoj ili regionalnoj razini te na bazi iskustava rada Savjeta drugih zemalja koji djeluju već dvadesetak i više godina ponuditi pomoć za učinkovitije djelovanje pojedinih Savjeta na zajedničkim ciljevima. Isto tako jedan od zadataka je i pomoć pri razumijevanju strateških odluka iz djelokruga Savjeta na razini EU-a. Kada je to potrebno i moguće, nastojati poticati zajedničko djelovanje na specifičnim i relevantnim zadacima.

Interaktivno djelovanje mreže Savjeta EEAC-a odvija se kroz tematske radne grupe (Working Groups - WGs), a članovi tih grupa su eksperti iz pojedinih područja, članice i članovi nacionalnih Savjeta. Rad radnih grupa potiče razmjenu mišljenja i iskustava kroz organizaciju radionica, seminara te znanstveno stručnih skupova, a kada je potrebno i istupajući sa zajedničkim izjavama o specifičnim značajnim temama od općeg interesa. U okviru EEAC-a osnovano je sljedećih 6 stalnih radnih grupa: za održivi razvoj, za upravljanje okolišem, za energiju, za bioraznolikost, za upravljanje morem i priobaljem te za poljoprivrednu politiku, upotrebu zemljišta i ruralni razvoj. Moguće je osnovati i *ad hoc* radne grupe ukoliko se pokaže potreba.

Isto tako mreža EEAC organizira svake godine godišnju konferenciju EEAC-a, a domaćin je jedan od Savjeta, član EEAC-a. Godine 2008. godišnja konferencija EEAC-a održana je u Bordeauxu, u Francuskoj gdje je usvojena i izjava „Sustaining EUROPE for long way ahead“ čiji je potpisnik i SORZO. Iste godine izabran je SORZO kao domaćin, a Dubrovnik kao mjesto održavanja 17. godišnje konferencije EEAC-a koja se održala u listopadu 2009. godine i koja je bila vrlo uspješno organizirana. Predsjednica SORZO-a Natalija Koprivanac član je Izvršnog odbora mreže EEAC-a od 2008. godine do danas.

O Savjetu za održivi razvoj i zaštitu okoliša RH

Savjet održava redovne sastanke u prostorijama Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske u Zagrebu, ali i sastanke izvan Zagreba, te razgovore s regionalnim/lokalnim dionicima o temama relevantnim za odabrano područje. Uz te aktivnosti planira se održavanje okruglih stolova te komunikacija i suradnja s Odborom za zaštitu okoliša Hrvatskog sabora. Planira se također intenzivnije uključivanje u rad pojedinih radnih grupa EEAC-a, te s komplementarnim savjetima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Članovi SORZO-a imenovani su odlukom Vlade Republike Hrvatske. Savjet čine:

a) *Natalija Koprivanac, prof. dr. sc., predsjednica Savjeta*

Glavna područja rada: Kemijsko inženjerstvo i inženjerstvo okoliša, različite metode obrade industrijskih otpadnih voda posebno naprednim oksidacijskim tehnologijama. Redovita profesorica u trajnom zvanju na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Članica Izvršnog odbora Europske mreže savjeta za održivi razvitak i zaštitu okoliša, EEAC-a. Voditeljica Sveučilišnog poslijediplomskog međunarodnog specijalističkog studija „Održivo upravljanje okolišem“. Član Odbora za okoliš (Environmental Committee) Američke gospodarske komore u Hrvatskoj;

b) *Tajana Krička, prof. dr. sc.*

Glavna područja rada: energija iz biomase, procesna tehnika, posliježetvena tehnologija u poljoprivredi. Redovita profesorica na Agronomskom fakultetu, zamjenica direktora Instituta za mehanizaciju, tehnologiju i graditeljstvo (1989. – 1992.) te predstojnica i zamjenica predstojnika Zavoda za poljoprivrednu tehnologiju (od 1996. do danas), voditeljica dodiplomskog studija Poljoprivredna tehnika na Agronomskom fakultetu te tajnik Znanstvenog vijeća za poljoprivredu i šumarstvo HAZU;

c) *Lidija Pavić Rogošić, dipl. ing. arh.*

Glavna područja rada: informiranje, obrazovanje i savjetovanje o održivom razvoju. Supredsjedateljica Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska pri Europskom gospodarsko socijalnom odboru; direktorica neprofitne organizacije ODRAZ-Održivi razvoj zajednice (od 2001.); zamjenica direktora USAID-ovog Programa potpore nevladinim udrugama, *Academy for Educational Development* (1998.-2000.); direktorica Regionalnog centra zaštite okoliša za SIE-REC u Hrvatskoj (1993.- 98.); savjetnica u Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja (1984.- 94.);

d) *Ljiljanka Mitoš Svoboda, pedag. soc.*

Glavna područja rada: okolišno novinarstvo, informiranje javnosti o politici zaštite okoliša i očuvanja prirodnog bogatstva, obučavanje novinara za izvještavanje o okolišu, praćenje provedbe zakonskih propisa o okolišu i prirodi. Od 1996. do 2003. godine je predsjednica neprofitne nevladine organizacije "Osječki zeleni", a od 2004. do 2009. godine je u neprofitnoj nevladinoj udruzi Presscentar za okoliš Hrvatske kao voditeljica projekata. Radi kao slobodna okolišna novinarka. Voditeljica je projekata za provedbu Aarhuške konvencije (REC – EU 1999. - 2002.), Resource Point za Environmental Press centres Croatia u REReP programu (2003) i članica Radne grupe za pripremu pregovora s EU za Poglavlje Okoliš;

e) *Ljubomir Jeftić, dr. sc.*

Glavna područja rada: pravni i tehnički aspekti zaštite morskih i obalnih područja, čvrsti otpad u moru, stanje morskih područja i priprema i ocjena projekata za GEF. Direktor Programa, Međunarodni savjetodavni komitet za zaštitu mora (ACOPS), London (1998. - 2002.); Zamjenik koordinatora i viši znanstveni savjetnik, MAP, UNEP, Atena (1985.-98.); Direktor Zavoda za prostorno uređenje i zaštitu čovjekove okoline, Republički Komitet, Zagreb (1981. - 85.); Centar za istraživanje mora, Institut "Ruđer Bošković" (1961. - 81.);

f) *Zlatko Milanović, dr. sc. tehničkih znanosti, docent*

Prvenstveno se bavi područjem gospodarenja otpadom, te energetikom. Sudjeluje u radu fakulteta, visokih škola i veleučilišta. Autor nekoliko knjiga, stručnih radova i brošura. Ekspert iz područja osiguranja i sanacije otpadom zagađenih područja. Organizator niza međunarodnih simpozija o gospodarenju otpadom;

g) *Nenad Smodlaka, dr. sc.*

Glavna područja rada: znanstveno istraživanje mora - proučavanje procesa u vodenom stupcu; vođenje i organiziranje projekata zaštite ekosustava mora. Predstojnik ili direktor Centra za istraživanje mora, Instituta „Ruđer Bošković“ (1985. -). Direktor hrvatskog nacionalnog monitoring programa (Projekt „Jadran“ – 1998. -). Ekspert Hrvatske u Zajedničkom hrvatsko-slovensko-talijanskom povjerenstvu za zaštitu Jadranskog mora i obalnog područja (1997. -). Član Županijskog savjeta za europske integracije (2004. -);

h) *Damir Subašić, mr. sc., konzultant, profesor visoke škole*

Glavna područja rada su planiranje i provedba programa i projekata zaštite okoliša, naročito iz područja gospodarenja opasnim otpadom, izgradnje centara gospodarenja komunalnim otpadom, sanacije onečišćenih lokacija, kao i projekata dekomisije nuklearnih elektrana i zbrinjavanja radioaktivnog otpada. Direktor, APO d.o.o – usluge zaštite okoliša (1998. -). Pročelnik odjela u Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju, Beč (1997. - 1998.). Direktor Agencije za posebni otpad (1991.-1997.). Pročelnik odjela za nuklearnu sigurnost u Republičkom komitetu za energetiku (1986. - 1991.);

i) *Kamilo Čuljak, dipl. iur.*

Glavna područja rada: informiranje, edukacija, savjetovanje o zaštiti okoliša i održivom razvoju, organizacija i promidžba ekoloških akcija kao praktičnog doprinosa i edukativne preventive u zaštiti okoliša. Predsjednik Ronilačko-ekološkog kluba HVIDR-a Split od 2000., udruge koja je u vrhu sudionika i organizatora ekoloških akcija čišćenja podmorja i vodenih tokova, predsjednik Hrvatskog ronilačkog saveza, krovne institucije športsko-rekreativnog ronjenja u RH od 2008. Član Povjerenstva za podvodne aktivnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (2003. - 2004.), Instruktor ronjenja.

Poslovnik i Program rada Savjeta

Poslovnik Savjeta

Savjet je na temelju Zakona o zaštiti okoliša 22. srpnja 2009. godine donio Poslovnik o radu Savjeta s kojim se uređuje način rada i odlučivanja Savjeta u području djelokruga Savjeta uređenog Zakonom o zaštiti okoliša.

Prema Zakonu, Savjet u cilju postizanja koordiniranog i usuglašenog gospodarskog razvitka vezano za područje zaštite okoliša i osiguranja uvjeta za održivi razvitak, te radi kontinuiteta osiguranja stručne i znanstvene osnove za uređenje pojedinih pitanja u području zaštite okoliša i održivog razvitka obavlja sljedeće poslove: (i) daje mišljenja na prijedloge dokumenata iz područja zaštite okoliša i održivog razvitka koje donosi Vlada odnosno Hrvatski sabor; (ii) daje mišljenja na prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja zaštite okoliša i gospodarskog razvitka; (iii) daje mišljenja na prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja vezanih za zaštitu klime i ozonskog sloja; i (iv) obavlja i druge zadaće koje mu povjeri Vlada Republike Hrvatske i ministar nadležan za poslove zaštite okoliša.

Poslovnik sadrži sljedeća poglavlja: (i) Opće odredbe; (ii) Način rada i odlučivanja (priprema materijala; sazivanje sjednica; sjednica; odlučivanje; sadržaj zapisnika); (iii) Javnost rada; (iv) Održavanje reda na sjednici; (v) Izvještaj o radu i odnosi s drugim tijelima i osobama; i (v) Završne odredbe.

Poslovnik je stupio na snagu 8. kolovoza 2009.

Program rada Savjeta

Savjet je 22. srpnja 2009. godine donio Program rada Savjeta. Na temelju Zakona o zaštiti okoliša, program rada SORZO-a sadrži, između ostalog, a u skladu sa razinom stupnja razvoja društva: (i) praćenje procesa zaštite ekosistema atmosfere, tla, vode i mora; (ii) praćenje procesa gospodarskog razvitka vezano za područje zaštite okoliša i osiguranja uvjeta za održivi razvitak; (iii) praćenje procesa u zaštiti okoliša i održivog razvitka i njegovih provedbi, te predlaganje usmjerenja politike zaštite okoliša i održivog razvitka Republike Hrvatske; (iv) praćenje provedbe osnovnih dokumenata iz zaštite okoliša i održivog razvitka i davanje prijedloga za unapređenje provedbe; (v) mišljenja i prijedloge o pojedinim pitanjima u području zaštite okoliša i održivog razvitka; (vi) mišljenja na prijedloge dokumenata iz područja zaštite okoliša i održivog razvitka koje donosi Vlada, odnosno Hrvatski sabor; (vii) mišljenja na prijedloge pravnih akata u području zaštite okoliša i održivog razvitka; (viii) mišljenja na prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja zaštite okoliša i gospodarskog razvitka; (ix) mišljenja na razvoj i provedbu sustava dodjeljivanja znaka zaštite okoliša; (x) mišljenja na razvoj i provedbu sustava dodjeljivanja znaka zaštite okoliša; (ix) mišljenja na prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja vezanih za zaštitu klime i ozonskog sloja; (x) mišljenja o aktivnostima potrebnim radi ispunjavanja obveza međunarodnih konvencija ili drugih oblika međudržavne suradnje kojih je Hrvatska član.

SORZO aktivno sudjeluje u radu mreže Europskih savjeta za zaštitu okoliša i održivi razvoj (EEAC), čiji je član. Članovi SORZO-a aktivno djeluju i u dvije radne grupe – za održivi razvoj te za more.

Aktivnosti SORZO-a- u razdoblju od 2008. - 2010. godine

Sažetak sadržaja sjednica SORZO-a

Na *konstituirajućoj sjednici* Savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša, koju je 27. srpnja 2008. vodila ministrica gđa. Marina Matulović Dropulić, utvrdio se novi saziv Savjeta od osam članova s predsjednicom prof. dr. sc. Natalijom Koprivanac. Ministrica je obavijestila Savjet o obvezama koje će imati u svojem mandatu, te članovima i članicama uručila primjerke «Nacrta prijedloga Strategije održivog razvitka RH».

Savjet je na *drugoj sjednici* raspravljao o «Nacrtu prijedloga Strategije održivog razvitka RH» i predložio niz dopuna, poglavito o turizmu, tankerskoj plovidbi, GMO-u, poljoprivredi, bioenergiji s posebnim naglaskom na biogoriva i promet, uz obveznu postavku vizije Strategije u gospodarskom, sociološkom i ekološkom segmentu. Nadalje, Savjet je podržao odlazak predsjednice Savjeta prof. dr.sc. Natalije Koprivanac na godišnji sastanak EEAC-a u Bordeauxu, s ciljem kandidiranja Hrvatske za domaćina održavanja godišnjeg sastanka i konferencije EEAC-a 2009.

Savjet je na *trećoj sjednici* priložio pisane materijale kao dopunu «Prijedloga strategije održivog razvitka RH», koji su u konačnici prihvaćeni. Zahvaljujući kvalitetnim materijalima i dokumentima priloženim na godišnjem sastanku EEAC-a u Bordeauxu, te dobroj prezentaciji predsjednice Savjeta, prof. dr.sc. Koprivanac, Hrvatska je dobila organizaciju godišnje konferencije EEAC-a, koja se planirala održati u 2009. godini. Kako je Savjet preuzeo organizaciju, za mjesto održavanja konferencije predložen je Dubrovnik. Temeljem odluke EEAC-a za glavnu točku konferencije predložena je tema «Promet i energija», uz izbor dvije teme domaćina.

Na *idućoj, četvrtoj sjednici*, član Savjeta dr.sc. Ljubomir Jeftić izvijestio je o «Nacionalnom izvješću RH o ispunjavanju Barcelonske konvencije i pratećih protokola». Nadalje, zbog zastarjelosti «Poslovnika Savjeta za održivi razvitak i zaštitu okoliša» Savjet je donio odluku o izradi novog Poslovnika, kao i Programa rada Savjeta. Unutar Savjeta izabrano je uže tijelo za provedbu Konferencije EEAC-a, u sljedećem sastavu: Natalija Koprivanac, Ljubomir Jeftić, Lidija Pavić i Nenad Smolaka. To je tijelo već pokrenulo niz sastanaka i dogovora.

Na *petom sastanku* uže tijelo Savjeta obavijestilo je Savjet o tijeku organizacije Konferencije EEAC-a i predložilo teme predavanja koja bi Hrvatska kao domaćin predstavila. Savjet je prihvatio da tema bude vezana uz ekosustav i zaštitu Jadranskog mora s posebnim naglaskom na balastne vode. Nadalje, Savjet je predložio prve radne materijale Poslovnika Savjeta te Programa rada, kao i moguće aktivnosti vezane za povećanje vidljivosti i utjecaja Savjeta u javnosti. Ulaskom Savjeta u europsku mrežu, potrebno je da Savjet osmisli svoj vlastiti znak, pa je odlučeno da se to realizira zajedno s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG-om).

Savjet je na *šestoj sjednici* na dnevnom redu imao temu vezanu za Plan dodjele znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“ kojeg je izradio MZOPUG, u svrhu revizije postojećih mjerila i razvoj novih mjerila za pojedine skupine proizvoda; Nadalje, izrađen je i usvojen znak SORZO-a, koji je putem internetskih stranica predstavljen javnosti. Uz navedeno, detaljnije je razrađen plan Konferencije EEAC-a u Dubrovniku

te dogovorene dodatne aktivnosti koje će se provoditi tijekom iste. Savjet je nastavio raditi na svom Poslovniku i Programu rada.

Na sedmoj sjednici Savjet je odabrao radni naslov Konferencije EEAC-a na engleskom jeziku, kao i teme koje će se izlagati na Konferenciji. Svi materijali za konferenciju u Dubrovniku objavljeni su na hrvatskom jeziku na internetskoj stranici MZOPUG-a, a engleska verzija je bila u pripremi. Savjet je zbog važnosti dodjele znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“ raspravio o mjerilima i dao komentare o mjerilima za pojedine skupine proizvoda te predložio da u budućnosti želi aktivno u tome sudjelovati. Savjet je također raspravljao o 12 izvješća 12 svjetskih regionalnih mora o čvrstom otpadu u moru, koje je član Savjeta dr.sc. Ljubomir Jeftić stručno i koncizno predstavio.

Između 7. i 8. sjednice, točnije 9. lipnja 2010., a u povodu obilježavanja Svjetskog dana zaštite okoliša, SORZO i Odbor za zaštitu okoliša Hrvatskog sabora održali su zajedničku sjednicu u prostorijama Hrvatskog sabora. Kao uvodničari na 37. sjednici Odbora za zaštitu okoliša Hrvatskog sabora pod nazivom „*Potencijali biomase i bioplina za proizvodnju energije u RH*“ predavanja su održali doc.dr.sc. Neven Voća s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i gospodin Nikola Čupin dipl.ing.el. iz Udruge za razvoj Hrvatske.

Na osmoj sjednici, članovi Savjeta jednoglasno su usvojili Poslovnik i Program rada kao neophodne dokumente za bolji i kvalitetniji rad Savjeta. Savjet je pregledao sve administrativne, znanstvene i ostale dokumente u svrhu kvalitetnog rada Konferencije EEAC-a u Dubrovniku te prihvaćanja gostiju iz drugih država EU i okruženja.

Deveta sjednica bila je u potpunosti posvećena Konferenciji EEAC-a u Dubrovniku. Izvještaj o toj Konferenciji dodan je ovom Izvještaju o radu SORZO-a.

Na desetoj sjednici Savjeta raspravljeno je o općim dojmovima, medijskom praćenju i rezultatima 17. konferencije EEAC-a, koja se četiri dana održavala u Dubrovniku, te o pripremljenom izvještaju o Konferenciji koji je objavljen u elektroničkom časopisu mreže EEAC-a. Konferencija je u potpunosti postigla svoj cilj. Nakon zaključaka vezanih uz Konferenciju, Savjet je raspravljao o sedam dokumenata značajnih za Hrvatsku, a u čijoj je izradi sudjelovao i član Savjeta dr.sc. Ljubomir Jeftić. Dokumenti su načinjeni na zahtjev Generalne Skupštine UN-a, a osnovna im je tema procjena stanja mora i oceana, te njihovog okruženja. Savjet je zaključio da s ovakvim temama treba upoznati širu javnost i stavio sebi za zadatak da to učini u sljedećoj, 2010. godini. Utemeljeno na djelovanju, raspravama i rezultatima iz 2009. godine, članice i članovi Savjeta dali su svoje prijedloge za plan aktivnosti za 2010. godinu te prijedlog za izradu «Izvješća o radu Savjeta».

Na jedanaestoj sjednici članica SORZO-a Ljiljanka Mitoš Svoboda održala je izlaganje na temu Mediji u promoviranju Savjeta. Savjet je raspravljao o načinu ažuriranja podataka o aktivnostima Savjeta za 2010. godinu na internetskim stranicama EEAC-a i odlučio da će takvi podaci biti prikazani na internetskoj stranici MZOPUG-a. U nastavku sjednice diskutirano je o pripremi izvještaja o radu Savjeta. Član SORZO-a dr.sc. Ljubomir Jeftić je predstavio dokument „The UNEP Large Marine Ecosystem Report: A Perspective on Changing Conditions in LMEs of the

World's Regional Seas“ koji na 852 stranice prikazuje stanje i perspektive 64 velika svjetska morskog ekosustava (među njima i Mediteran).

Na dvanaestoj sjednici, na poziv SORZO-a, državni tajnik za zaštitu okoliša u MZOPUG-u, dr. Nikola Ružinski obavijestio je članove Savjeta o stanju pregovora s EU u Poglavlju Okoliš. Naveo je da su pregovori otvoreni te da se odvijaju s određenim preprekama. Istaknuo je da se istovremeno dobivaju dodatna pitanja vezana za ovo poglavlje. Savjet je raspravljao o pripremi Izvještaja o radu Savjeta i o programu rada za 2010. g. Slijedilo je izlaganje člana Savjeta dr.sc. Nenada Smodlake o Centru za istraživanje mora Instituta Ruđera Boškovića u Rovinju, o povijesti i o važnijim projektima. Poseban je naglasak stavio na Hrvatski nacionalni monitoring program – Sustavno istraživanje Jadranskog mora kao osnova održivog razvitka RH (Projekt Jadran) koji je počeo u svibnju 1998.

Na trinaestoj sjednici mr.sc. Marijana Mance Kowalsky, ravnateljica Uprave za međunarodnu suradnju i održivi razvoj u MZOPUG-u, izložila je proces izrade akcijskih planova za nacionalnu Strategiju održivog razvitka. Vlada je donijela Program gospodarskog oporavka i Plan provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka u kojem je provedba Strategije održivog razvitka kroz izradu akcijskih planova istaknuta kao srednjoročni cilj do 2011. godine. Ovime se daje veliki poticaj da se krene s izradom akcijskih planova koji će dati konkretne rokove, ciljeve i nositelje za provedbu Strategije održivog razvitka. Član Savjeta Kamilo Čuljak predstavio je rad Ronilačko-ekološkog kluba HVIDR-a Split. Aktivnosti kojima se bavi klub su provođenje ekoloških akcija čišćenja podmorja, zaštita prirodne i kulturne baštine podmorja, podučavanje ronjenja, priprema za sportska natjecanja, i sudjelovanje u znanstvenim istraživanjima. Članica Savjeta Lidija Pavić-Rogošić izložila je temu „Ruralni razvoj u europskom kontekstu – Pristup LEADER“, koji je zasnovan na lokalnim obilježjima, pristupu odozdo, međusektorskom partnerstvu (lokalne akcijske grupe, LAG-ovi) i inovativnosti. Ovaj je pristup važan za Hrvatsku, obzirom da je preko 90% prostora Hrvatske ruralno te da se ulaskom u EU otvaraju fondovi za projekte ruralnog razvoja.

Četnaesta sjednica Savjeta, u trajanju od dva dana održana je u Osijeku, u Osječko-baranjskoj županiji. Boravak i rad Savjeta sponzorirale su Osječko-baranjska županija, Javna ustanova za brigu o zaštićenim dijelovima prirode, Državna ergela konja lipicanaca Đakovo i općina Erdut. Prvi radni dan Savjet je održao otvorenu sjednicu s članovima i članicama kabineta župana i skupštine Osječko-baranjske županije, udrugama i medijima. U popodnevnim satima Savjet je posjetio Državnu ergelu konja lipicanaca Đakovo. Sljedećeg dana sastanak je održan u općini Erdut, gdje su načelnik općine i ravnateljica Razvojno-poduzetničkog centra predstavili realizaciju projekata održivog razvoja općine. Savjet je posjetio spomen kuću-muzej poznatog znanstvenika i klimatologa Milutina Milankovića, u kojoj je među ostalim, postavljen i info centar.

Na petnaestoj sjednici član Savjeta mr.sc. Damir Subašić, ravnatelj Agencije za posebni otpad (APO), predstavio je rad te vrlo važne tvrtke koja zbrinjava najteže vrste opasnog otpada i izrađuje programe i projekte za sanacije odlagališta opasnog otpada u Hrvatskoj. Gđa. Marijana Mance Kowalsky objasnila je važnost uključivanja znanstvenika u rad radne skupine za Akcijski plan za zaštitu Jadranskog mora, priobalja i otoka, a član Savjeta dr. sc. Ljubomir Jeftić prikazao je početne rezultate

rada na pripremi Akcijskog plana za zaštitu Jadranskog mora, priobalja i otoka koji se priprema u okviru Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske. Na sjednici je dogovoreno da se do sljedeće sjednice pripremi konačna verzija Izvještaja o radu SORZO-a za razdoblje od listopada 2008. do rujna 2010.

Pregled tema na sjednicama Savjeta

1. sjednica Savjeta (22. 7. 2008.)

- Upoznavanje i susret s ministricom zaštite okoliša

2. sjednica Savjeta (7. 10. 2008.)

- Strategija održivog razvitka RH

3. sjednica Savjeta (3. 12. 2008.)

- Status Strategije održivog razvitka RH
- Izvještaj s godišnjeg sastanka EEAC-a, Bordeaux
- Organizacija godišnjeg sastanka EEAC-a i konferencije u Dubrovniku

4. sjednica Savjeta (23. 2. 2009.)

- Izvještaj o nacionalnom Izvješću RH o ispunjavanju Barcelonske konvencije i pratećih protokola
- Dogovor o izradi Poslovnika i programa rada Savjeta
- Bio-plin
- Izvještaj Odbora za organizaciju sastanka i konferencije EEAC-a

5. sjednica Savjeta (9. 3. 2009.)

- Priprema Konferencije EEAC-a, Dubrovnik

6. sjednica Savjeta (27. 4. 2009.)

- Plan dodjele znaka zaštite okoliša
- Poslovnik i Program rada Savjeta
- Priprema Konferencije EEAC-a, Dubrovnik

7. sjednica Savjeta (2. 6. 2009.)

- Poslovnik i Program rada Savjeta
- Priprema Konferencije EEAC-a, Dubrovnik
- Rasprava o mjerilima za skupine proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša
- Prikaz 12 izvješća 12 svjetskih regionalnih mora o čvrstom otpadu u moru

8. sjednica Savjeta (22. 7. 2009.)

- Usvajanje Poslovnika i Programa rada Savjeta
- Priprema Konferencije EEAC-a, Dubrovnik
- Druge aktivnosti

9. sjednica Savjeta (17. 9. 2009.)

- Priprema Konferencije EEAC-a, Dubrovnik

10. sjednica Savjeta (21. 12. 2009.)

- Izvještaj o sastanku i Konferenciji EEAC-a u Dubrovniku
- Predstavljanje dokumenata značajnih za RH
- Aktivnosti Savjeta u 2010. godini
- Izvještaj o radu Savjeta
- Aktivnosti vezane sa provedbu Strategije održivog razvitka RH

11. sjednica Savjeta (2. 2. 2010.)

- Mediji u promoviranju Savjeta, izlaganje Ljiljanke Mitoš Svoboda
- Ažuriranje podataka o aktivnostima Savjeta za 2010. godinu na internetskim stranicama EEAC-a
- Izvještaj o radu Savjeta
- Prikaz dokumenta „The UNEP Large Marine Ecosystem Report: A Perspective on Changing Conditions in LMEs of the World's Regional Seas“

12. sjednica Savjeta (25. 03. 2010.)

- Stanje pregovora s EU u poglavlju Okoliš, dr. Nikola Ružinski, državni tajnik za zaštitu okoliša, MZOPUG
- Izvještaj o radu Savjeta
- Usvajanje plana aktivnosti za 2010.
- Predstavljanje Centra za istraživanje mora, Instituta „R. Bošković“, izlaganje dr. sc. Nenada Smodlake

13. sjednica Savjeta (13. 05. 2010.)

- Provedba Strategije održivog razvitka RH u okviru Vladinog Programa gospodarskog oporavka, izlaganje mr.sc Marijane Mance Kowalsky, ravnateljice Uprave za međunarodnu suradnju i održivi razvoj u MZOPUG-u
- O ronilačkom klubu HVIDRA-a, izlaganje Kamila Čuljka
- „Ruralni razvoj u kontekstu EU i pristup LEADER“, izlaganje Lidije Pavić-Rogošić

Zajednička sjednica SORZO-a i Odbora za zaštitu okoliša Hrvatskog sabora (9. 6. 2010.)

- Potencijali biomase i bioplina za proizvodnju energije u RH

14. sjednica Savjeta (1. i 2. 07. 2010.) – Osijek - Županija Osječko-baranjska, općina Erdut

A) 01. srpnja, 2010.

- Uvodna riječ: Ivan Karalić, služba za protokol i međunarodnu suradnju Osječko-baranjske županije i prof.dr.sc. Natalija Koprivanac, predsjednica Savjeta za održivi razvoj i zaštitu okoliša RH (SORZO-a);
- Predstavljanje Osječko-baranjske županije u smislu održivog razvoja (župan Vladimir Šišljagić) i Dunavske strategije u odnosu na potrebe i stanje Slavonije (Stjepan Ribić, RRA);
- Provedba energetske učinkovitosti u Osijeku (dogradonačelnik Ivan Vrdoljak);
- Predstavljanje rada Savjeta (prof. dr.sc. Natalija Koprivanac, predsjednica);
- Upoznavanje prirodnih vrijednosti kojima upravlja županijska Javna ustanova Agencija za zaštitu prirode; Regionalni park Mura-Drava i NATURA 2000 (Ivana Buzuk Radoš, dipl.ing, JU);
- Prezentacija korištenja biomase kao obnovljivog izvora energije (prof. dr. sc. Tajana Krička, članica Savjeta);
- Zaključak/završna riječ (župan Vladimir Šišljagić);
- Posjet Državnoj ergeli konja lipicanaca

B) 2. srpnja, 2010.g.

- Posjet općini Erdut i Kulturno-znanstvenom centru Milutin Milanković
 - uvodna riječ, načelnik općine Erdut Jugoslav Vesić
 - predstavljanje projekata održivog razvoja općine Erdut, Bojana Orsić, dipl. oec
 - predstavljanje i kratki film o radu Milutina Milankovića, Đorđe Nešić, direktor KZC-a M. Milanković

15. sjednica Savjeta (29. 09. 2010.)

- O Agenciji za posebni otpad (APO), izlaganje mr.sc. Damir Subašića
- Izvještaj o pripremi Akcijskog plana za zaštitu Jadranskog mora, priobalja i otoka u okviru Strategije održivog razvitka RH
- Prihvaćanje Izvještaja o radu Savjeta

Tijekom dvije godine rada (2008. - 2010.) članice i članovi SORZO-a održali su 15 sjednica, od toga jednu izvan Zagreba (u Osijeku), organizirali su jednu međunarodnu konferenciju EEAC-a (u Dubrovniku), te su sudjelovali u zajedničkoj sjednici s Odborom za zaštitu okoliša Hrvatskog sabora. Osim zajedničkog sudjelovanja svih članica i članova Savjeta na skupovima, pojedinačno su članice i članovi sudjelovali na različitim skupovima u Hrvatskoj i drugim državama i organizirali javne rasprave, prezentacije i slične aktivnosti u svrhu promocije održivog razvitka i zaštite okoliša.

Izvještaj o Konferenciji EEAC-a u Dubrovniku

Savjet za održivi razvoj i zaštitu okoliša RH (SORZO) u suradnji s Njemačkim savjetom za okoliš (German Advisory Council on the Environment – SRU) organizirao je 17. konferenciju Europskih savjeta za zaštitu okoliša i održivi razvoj (European Environment and Sustainable Development Advisory Councils - EEAC). Konferencija se održala u razdoblju od 22.-24. listopada 2009. u Dubrovniku, Hrvatska.

Na 17. konferenciji EEAC-a sudjelovalo je preko 120 sudionika, od čega 68 članova EEAC-a. Uz 8 članova SORZO-a, sudjelovalo je još 60 članova iz raznih Europskih savjeta za zaštitu okoliša i održivi razvoj iz Belgije, Finske, Francuske, Njemačke, Mađarske, Irske, Luksemburga, Nizozemske, Portugala, Španjolske, Švedske, Velike Britanije, Slovenije te Crne Gore. Osim članova EEAC-a, na konferenciji je sudjelovalo i preko 50 sudionika iz raznih vladinih i nevladinih organizacija, te članova akademske zajednice iz Hrvatske i drugih europskih zemalja kao što su: Austrija, Belgija, Danska, Francuska, Njemačka, Portugal, Švicarska, Velika Britanija i Srbija.

Tema konferencije EEAC-a 2009. godine bila je "Towards Sustainable European Infrastructures" (U smjeru održive europske infrastrukture). To je područje od iznimne važnosti za cijelu Europu, kako je to naznačeno u završnoj izjavi godišnje konferencije EEAC-a održane 2008. godine u Bordeauxu, u Francuskoj. Sukladno tome, utjecaj prometa i energije na ekosustave i bioraznolikost promatrani su dalekosežno u smislu dugoročne održivosti. Tijekom konferencije održana su predavanja pozvanih domaćih i stranih stručnjaka u dvije glavne sekcije: "Infrastructures: Introducing the EEAC Statement and Sustainable Development Principles for Infrastructures" (Uvođenje Izjave EEAC-a i načela infrastrukture za održivi razvitak) te "System Transition and Network Integration in the Long Run" (Dugoročno sagledavanje sustava tranzicije i mrežnog integriranja). Pozvano predavanje pod naslovom "Environment and Sustainable Development in Croatia" (Okoliš i održivi razvoj u RH) ispred Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG-a) RH održao je državni tajnik za zaštitu okoliša dr.sc. Nikola Ružinski. Ravnateljica Agencije za zaštitu okoliša, dr.sc. Savka Kučar Dragičević, održala je predavanje pod nazivom "Environment Information System for Environmental Policy Planning and Control" (Okolišni sustav informiranja za planiranje i kontrolu okolišne politike). Paralelno s te dvije glavne sekcije, održane su i sekcije „Energy Infrastructures“ (Energetska infrastruktura), „Green Networks“ (Zelena umrežavanje) i „Transport Networks“ (Transportno umrežavanje) unutar kojih su također održana predavanja eminentnih stručnjaka iz Europe na zadane teme.

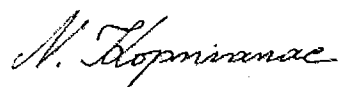
U okviru konferencije održana su pozvana predavanja uglednih znanstvenika, stručnjaka, eksperata i članova Savjeta koji su članovi EEAC-a: Olaf Hohmeyer iz Njemačke održao je predavanje pod naslovom „Transition Towards a Renewable Energy System“ (Promjena u smjeru obnovljive energije); Jürgen Schmidt iz Njemačke održao je predavanje „Global Energy Transformation“ (Globalna pretvorba energije); Filipe Duarte Santos iz Portugala predavanje „The Mediterranean Solar Plan“ (Mediterranski plan solarne energije), a Miranda Schreurs iz Njemačke predavanje „EEAC- Perspective (EEAC-ova perspektiva) i dr.

Osim glavnog programa 17. konferencije EEAC-a, održan je i poseban seminar pod nazivom "Environmental Risks of Oil and Gas Transport by Tankers in the Adriatic and Management Solutions" (Rizici po okoliš tankerskog transporta nafte i plina kroz

Jadran i moguća rješenja) gdje su eminentni stručnjaci iz Hrvatske održali zanimljiva i vrlo uspješna predavanja na temu opasnosti po okoliš od tankerskog prometa unutar Jadrana, te prevencije i mogućih rješenja u slučaju nastanka havarija istih. Mr.sc. Maja Markovčić Kostelac, iz Ministarstva prometa, mora i infrastrukture, održala je predavanje o problemu balastnih voda "Ballast Water Management Convention, 2004 and Regional Approach" (Konvencija o upravljanju balastnim vodama; regionalni pristup). Dr.sc. Nenad Smolaka, iz Instituta Ruđer Bošković, te dr.sc. Damir Zec, s Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, prezentirali su u svojim predavanjima različite pristupe problemima mogućih akcidentnih situacija u Jadranskom moru te njihovih utjecaja na okoliš pod naslovima: "Accidents and Impacts on Environment and Human Activities: What we Need to Mitigate Consequences" (Akcidenti i utjecaji na okoliš i ljude: što učiniti da se ublaže negativne posljedice) i "Maritime Transport and Possible Accidents in the Adriatic Sea" (Transport morem i moguće akcidentne situacije u Jadranskom moru). Treba naglasiti da su tijekom 2009. godine provedene opsežne aktivnosti vezane uz organizaciju ovog skupa, koji je realiziran uz svesrdnu podršku MZOPUG-a, te je konačno i visoko ocijenjen od strane Upravnog i glavnog odbora EEAC-a. Također, ovaj za Hrvatsku značajan događaj popratili su i različiti mediji adekvatnim napisima.

U Zagrebu, 21. 12. 2010.

Predsjednica Savjeta



Prof. dr. sc. Natalija Koprivanac